

skal jeg sige, at hans Skildring af, hvorledes Partiformændene stod overfor Udenrigsministeren med Hensyn til, hvad en saadan Meddelelse kunde give Anledning til, var besynderlig. Han talte om Vanskelighederne ved en improviseret Udtalelse og saa fremdeles: Men naar Sagen laa saaledes og maatte ligge saaledes, at det ærede Medlem ikke kunde tale med andre end de ham nærmest staaende, som det ærede Medlem, der er Formand for Partiet i Folketinget, og det ærede Medlem (Holger Petersen), som sidder ved Siden af ham, om denne Sag og ikke har kunnet gaa til sit Parti, fordi dette var umuligt, saa skulde man dog tro, at det ærede Medlem havde beraadet sig med disse i Anledning af den vigtige Meddelelse, der blev givet. Og hvis det ærede Medlem har været af den Anskuelse den Gang, at Sagen ikke lod sig løse under Krigen — selv om det kun var hans personlige Anskuelse —, saa havde dog intet været naturligare, end om han var vendt tilbage til Udenrigsministeren og havde sagt: Efter at have overvejet Meddelelsen paa den Maade, jeg har været i Stand til, vil jeg dog sige Dem, at jeg personligt ikke tror, at Sagen vil kunne løses under Krigen. Men ingen af de Herrer, som har faaet noget at vide om denne Sag paa Rigsdagen, har sagt noget saadant, og denne Tanke er jo faktisk — det ved alle — først opstaaet senere, da den kunde benyttes paa den Maade, som den nu benyttes.

Det ærede Medlem skildrede senere de Forhandlinger, der har været førte om Ministeriets Sammensætning. Der er en enkelt Bemærkning, som jeg maa opholde mig lidt ved. Han sagde: hvorfor er der ikke paa Forhaand blevet sagt, at de og de Betingelser — nemlig Flertallet i Ministeriet og det radikale Venstres Partichefs Forbliven siddende — er Betingelserne for et saadant Ministeriums Dannelse? Det ærede Medlem ved meget vel, at Forhandlingerne har vist, at det ikke var Betingelserne. Vi fandt det naturligt, og vi finder det fremdeles fuldkommen naturligt, om de Herrer, hvis de for Alvor havde ønsket et Samlingsministerium, havde erkendt det som et naturligt Krav, et Krav, som i alle andre Lande vilde være blevet anset for et naturligt Krav, at den nuværende Konseilspræsident var blevet siddende. Men da de hævdede en anden Anskuelse, saa vilde vi ikke paa nogen Maade lade dette personlige Spørgsmaal være hindrende for disse Overvejsers Fremme, og efter at vi havde bragt et andet Forslag frem, saa endte vi med at bringe endnu et Forslag frem, som vi paa Grund af

Forholdenes Natur fremsatte som et imødekommende Forslag; det vil jeg gerne sige i Anledning af, at man fra den konservative Presses Side har fremstillet det som udæskende, at vi nævnedes Udenrigsministerens Person. Ja, naar man læser den konservative Presse, kan man godt forstaa, at det kan opfattes som udæskende, at vi nævnedes Udenrigsministerens Person; men naar man har deltaget med de Herrer i disse Forhandlinger, vil man forstaa, at det ikke var noget udæskende Forslag. Der var en fælles Forstaaelse af det rigtige i, at Udenrigsministeren blev siddende, og Forslaget blev udelukkende fremsat fra vor Side paa Grund af den Enighed, der saaledes paa Forhaand havde tilkendegivet sig om det ønskelige i, at Udenrigsministeren blev. Saa sagde vi: Naar vi alle er enige om den Ting, skal vi saa ikke ordne Spørgsmaalet paa den Maade, at vi derefter giver hver Partigruppering et lige stort Antal. Tanken er altsaa fremsat som imødekommende, den er bagefter af andre blevet vendt til det modsatte. Men derefter vil jeg gerne yderligere sige, at da de Herrer ogsaa sagde, at dette ikke kunde lade sig gøre paa Grund af de Forhold, der havde været, og at det var af Hensyn til disse hensynsfuldt ikke at føre dette Navn frem, nu vel, saa frafaldt vi ogsaa dette og tilbød en fuldkommen fri Forhandling om den politiske Personlighed, Partierne kunde enes om at anbefale, naar blot det for os under Situationen fundamentale Krav blev fastholdt, at Ledelsen maatte være i Overensstemmelse med det førende Ting.

Det 1ste Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) vendte sig paa ny mod min Karakterisering af denne Situation som fremkaldt af Kredse, hvis Holdning ikke kan betegnes som neutral, af absolut uneutrale Kredse. Jeg har deroverfor sagt, at det er mig ganske klart, at alle Rigsdagens Partier, *alle Rigsdagens Partier*, er Tilhængere — det har de tilkendegivet ved mange Lejligheder — af en absolut neutral Politik. Men de Herrer maa jo se, hvorledes Forholdene virkelig ligger her i Landet, baade for vore og for andres Øjne, og De maa jo vide, at andres Øjne er for Tiden skarptseende, og de undersøger til Bunds Forholdene her i Landet. Og desuden ved De ogsaa meget godt, at medens alle Rigsdagens Partier er Tilhængere af en absolut neutral Politik, og medens den store og overvejende Del af Befolkningen absolut er Tilhænger af den samme Neutralitetspolitik, er Forholdet det, at der her i Landet er bestemte Kredse, som ikke er dette, og som samler sig om be-